

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

CHISINAU
COURT OF APPEAL

2043, mun.Chișinău, str.Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail:

cac@justice.md

Tel. (022) 409-209; Fax: (022)

635-355

No 4-35/3-15 din 03.01.24

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail:

cac@justice.md

Tel. (022) 409-209; Fax: (022)

635-355

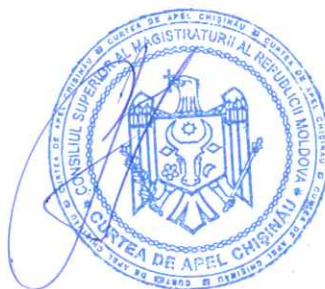
Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Mun. Chișinău, strada Alexandru Lăpușneanu 28

Curtea de Apel Chișinău vă expediază sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de avocatul Sidorencu Maxim în interesele lui Diaconu Nicolae, în cauza de contencios administrative intentată la acțiunea depusă de YUDINA LIUBOVI ANDREI ș a.vs Comisia Națională a Pieței Financiare privind contestarea actului administrativ, dosarul nr. 3a-192/23.

Anexă:

- Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, pe 20 de file.
- Încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2023, pe 7 file.

Judecătorul
Curții de Apel Chișinău

Palanciuc Ecaterina

12:40
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 29
" 04 " 01 2024

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire Nicolae Diaconu, reclamant

2. Funcție - membrul Consiliului SA “Klassika Asigurări” (suspendat în funcție)

5. Numele și prenumele reprezentantului Sidorencu Maxim

6. Ocupația reprezentantului Avocat

II. - OBIECTUL SESIZĂRII

La data de 25.02.2016 a fost adoptată Legea RM nr. 4 din 25.02.2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, conform pct. 15 al Legii nr. 4/2016, Legea nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 a fost completată, printre altele, cu articolele 42² și 42³ cu următorul cuprins:

Articolul 42². Administrarea specială

(1) În vederea efectuării unei supravegheri eficiente, inclusiv pentru realizarea unui complex de măsuri administrative, financiare, juridice, organizatorice avînd drept scop stabilirea condițiilor optime de conservare a valorii activelor, pentru eliminarea deficiențelor la administrarea asigurătorului (reasigurătorului) și a patrimoniului lui, la achitarea indemnizațiilor și despăgubirilor de asigurare, autoritatea de supraveghere poate institui administrarea specială prin:

- a) decizie de deschidere a procedurii de remediere financiară prin administrare specială;
- b) decizie motivată de instituire a administrării speciale în următoarele cazuri:

- persoanele cu funcție de răspundere sau acționarii asigurătorului (reasigurătorului) împiedică sistematic exercitarea atribuției de supraveghere prin tănuirea conturilor, activelor, registrelor, rapoartelor, documentelor și a informațiilor sau prin refuzul neîntemeiat de prezentare a acestora la solicitarea autorității de supraveghere;

- organele de conducere ale asigurătorului (reasigurătorului) nu sînt capabile să asigure desfășurarea activității acestuia în conformitate cu normele de prudență, în special în legătură cu conflictele ce dezorganizează activitatea asigurătorului (reasigurătorului), cu arestul, suspendarea din funcție a administratorilor în cadrul unei cauze penale sau cu condamnarea acestora pentru infracțiunea comisă;

- asigurătorul (reasigurătorul) nu se conformează prescripțiilor repetate emise de autoritatea de supraveghere privind înlăturarea aceluiași încălcări;

- asigurătorul (reasigurătorul) nu respectă sau nu este capabil să respecte măsurile incluse în planul de remediere financiară.

(2) Administrarea specială se exercită de către un administrator special desemnat de autoritatea de supraveghere. În calitate de administrator special poate fi numit un angajat al autorității de supraveghere, care corespunde cerințelor pentru administratorul unui asigurător (reasigurător), sau o societate de audit ori un auditor întreprinzător individual, care dețin licență pentru activitatea de audit și/sau certificat de calificare al auditorului în domeniul asigurărilor.

(3) Administratorul special își exercită atribuțiile în corespundere cu prevederile legale și este responsabil doar în fața autorității de supraveghere care este în drept să dea dispoziții obligatorii și recomandări în legătură cu activitatea acestuia.

(4) În cazul în care administratorul special nu respectă prevederile legale, nu exercită sau exercită nesatisfăcător atribuțiile sale, autoritatea de supraveghere va dispune desținuerea acestuia și desemnarea unei alte persoane.

(5) Din momentul desemnării sale, administratorul special preia controlul și gestionează activitatea asigurătorului (reasigurătorului), avînd acces nelimitat la activele, încăperile, documentele, rapoartele, registrele și la orice alte informații deținute de asigurător (reasigurător).

(6) Pe perioada administrării speciale, drepturile și obligațiile acționarilor și ale organelor de conducere ale asigurătorului (reasigurătorului) se suspendă, fiind exercitate de către administratorul special. Cu acordul scris al autorității de supraveghere, administratorul special poate delega o parte din atribuțiile sale altor persoane.

(7) Prin derogare de la prevederile alin. (6), adunarea generală a acționarilor asigurătorului (reasigurătorului) poate adopta hotărîri ce se limitează la decizii care nu contravin

scopurilor instituirii administrării speciale și nu împiedică exercitarea atribuțiilor și drepturilor administratorului special.

(8) Actele juridice și/sau acțiunile efectuate în numele și în contul asiguratorului (reasiguratorului) sînt nule de drept dacă sînt săvîrșite cu încălcarea prevederilor prezentului articol și nu sînt coordonate cu administratorul special sau aprobate de acesta.

(9) Administratorul special are atribuții depline de a conduce, gestiona și controla asiguratorul (reasiguratorul), inclusiv:

a) analizează, evaluează activitatea și situația financiară a asiguratorului (reasiguratorului);

b) elaborează, organizează și realizează măsurile de remediere financiară a asiguratorului (reasiguratorului);

c) exercită acțiunile de dispunere asupra întregului patrimoniu al asiguratorului (reasiguratorului);

d) exercită măsuri de înlăturare a factorilor care au dus la înrăutățirea situației financiare a asiguratorului (reasiguratorului);

e) prezintă autorității de supraveghere informații, explicații și rapoarte.

(10) În exercitarea atribuțiilor și drepturilor sale, administratorul special acordă importanță prioritară intereselor și drepturilor asiguraților și beneficiarilor asigurării. Administratorul special poartă răspundere pentru acțiunile frauduloase și comise cu rea-credință care au cauzat prejudicii asiguratorului (reasiguratorului).

(11) În termen de 3 luni de la desemnare, administratorul special prezintă autorității de supraveghere un raport cu privire la situația financiară și la perspectivele financiare ale asiguratorului (reasiguratorului).

(12) Raportul administratorului special va conține cel puțin următoarele:

a) măsurile întreprinse de la instituirea administrării speciale și efectele acestora;

b) evaluarea perspectivelor de realizare, a costurilor și a beneficiilor aproximative ale posibilităților de remediere a situației financiare, inclusiv de restructurare, reorganizare, vânzare a activelor asiguratorului (reasiguratorului) sau vânzare a asiguratorului (reasiguratorului), ori, după caz, de intentare a procedurii de insolvență, inclusiv o determinare a valorii estimate a activelor ce ar putea fi valorificate în caz de declanșare a procedurii de insolvență a asiguratorului (reasiguratorului);

c) recomandările privind măsurile de înlăturare a circumstanțelor și factorilor ce au servit drept temei pentru instituirea administrării speciale, care pot include un plan de acțiuni detaliat constînd în implementarea oricăror dintre măsurile prevăzute de prezenta lege pentru remedierea situației financiare a asiguratorului (reasiguratorului).

(13) În termen de 15 zile lucrătoare de la primirea raportului administratorului special, autoritatea de supraveghere poate, în funcție de circumstanțe, să hotărască următoarele:

a) cu privire la oportunitatea și perioada de menținere a administrării speciale;

b) cu privire la aprobarea recomandărilor înaintate, aprobarea planului propus, cu sau fără modificări;

c) cu privire la intentarea procedurii de insolvență sau de lichidare silită a asiguratorului (reasiguratorului), dacă ajunge la concluzia despre imposibilitatea înlăturării circumstanțelor ce au servit drept temei pentru instituirea administrării speciale.

(14) La analiza raportului administratorului special, autoritatea de supraveghere trebuie să urmărească, în mod prioritar, obiectivul de menținere a stabilității financiare a asiguratorului (reasiguratorului) și de protecție a drepturilor și intereselor asiguraților și beneficiarilor asigurării.

(15) Autoritatea de supraveghere are dreptul să stabilească condițiile și limitele cheltuielilor legate de administrarea specială a asiguratorului (reasiguratorului), care se efectuează din contul mijloacelor acestuia. Remunerația muncii administratorului special angajat al autorității de supraveghere și a persoanelor angajate să acorde asistență administratorului

special se suportă de către asigurator (reasigurator) și se stabilește de către autoritatea de supraveghere.

Articolul 42³. Încetarea procedurii de remediere financiară

(1) Încetarea procedurii de remediere financiară a asiguratorului (reasiguratorului) se dispune prin decizie motivată, emisă de autoritatea de supraveghere, atunci când, după caz:

a) se constată restabilirea situației financiare a asiguratorului (reasiguratorului), ca urmare a îndeplinirii în mod corespunzător a modalității și a măsurilor de remediere financiară, inclusiv onorarea tuturor obligațiilor scadente în baza contractelor de asigurare (reasigurare);

b) măsurile aplicate în cadrul procedurii de remediere financiară nu au fost îndeplinite în mod corespunzător, în termenele și în condițiile stabilite, sau aplicarea acestora nu a putut conduce, în perioada pentru care au fost luate, la atingerea scopului urmărit și la înlăturarea cauzelor care le-au generat.

(2) Prin decizia de încetare a procedurii de remediere financiară, autoritatea de supraveghere dispune, după caz:

a) revocarea deciziei de deschidere a procedurii de remediere financiară;

b) intentarea procedurii de insolvabilitate a asiguratorului (reasiguratorului);

c) lichidarea silită a asiguratorului (reasiguratorului).

(3) Prin decizia de încetare a procedurii de remediere financiară, autoritatea de supraveghere dispune, dacă este cazul, revocarea administratorului special desemnat în condițiile prezentei legi și încetarea atribuțiilor acestuia.

(4) Decizia de încetare a procedurii de remediere financiară se face publică în modul prevăzut la art. 42 alin. (8).

III. - LEGISLAȚIA PERTINENTĂ:

1. Prevederi relevante ale Constituției Republicii Moldova (M.O., 1994, nr.1) sunt următoarele:

Articolul 1. Statul Republica Moldova

„(...)

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate”.

Articolul 4. Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale”.

Articolul 8. Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

“(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.”

Articolul 23. Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop

statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 43. Dreptul la muncă și la protecția muncii

(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

Articolul 46. Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.

Articolul 54. Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.”

2. Pactul Internațional cu privire la Drepturile Economice, Sociale și Culturale din 16.12.1966

Articolul nr. 6

1. Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul la muncă ce cuprinde dreptul pe care îl are orice persoană de a obține posibilitatea să-și câștige existența printr-o muncă liber aleasă sau acceptată și vor lua măsuri potrivite pentru garantarea acestui drept.

2. Măsurile pe care fiecare stat parte la prezentul Pact le va lua spre a asigura deplina exercitare a acestui drept trebuie să includă orientarea și pregătirea tehnică și profesională, elaborarea de programe, de măsuri și de tehnici potrivite pentru a asigura o dezvoltare economică, socială și culturală constantă și o deplină întrebuintare productivă a brațelor de muncă în condiții care garantează indivizilor folosința libertăților politice și economice fundamentale.

3. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului, în vigoare pentru Republica Moldova din 01.02.1998, Protocolul adițional nr.1

Articolul nr. 1

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decît pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

4. Jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului:

Curtea Europeană a indicat că „*odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a aceste soluții*” (Păduraru vs România, Hotărârea din 1 decembrie 2005). Curtea reamintește că *art. 1 din Protocolul*

nr. 1 la Convenție conține trei norme distincte: „Prima, care se exprimă în principiul respectării proprietății, a doua figurează în privarea de proprietate și o supune anumitor condiții, a treia recunoaște dreptul statelor de a reglementa utilizarea bunurilor conform interesului general (...). Nu este vorba, totuși, de reguli lipsite de legătură între ele. A doua și a treia dintre ele se referă la anumite exemple de atingeri ale dreptului de proprietate. Ca atare, ele trebuie interpretate în lumina principiului consacrat de prima normă” (James și alții împotriva Marii Britanii, Hotărârea din 21 februarie 1986, § 37).

IV. - CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” SA, a fost înregistrată la 16.08.2001 și a activat în baza licenței eliberate de Comisia Națională a Pieței Financiare (seria CNPF, nr. 000877). Reclamantul Nicolae Diaconu este membru al Consiliului „Klassika Asigurări” SA.

Prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (în continuare – „CNPF”) nr. 32/11 din 29 iulie 2019, fața de CA „Klassika Asigurări” SA a fost instituită remedierea financiară și administrarea specială, prin efectul legii drepturile organelor de conducere au fost suspendate conform art. 42² alin (6) din Legea nr. 407/2006.

Prin hotărârea CNPF nr.17/2 din 21 aprilie 2020, s-a hotărât de a lua act de raportul administratorului special și a menține procedura de remediere financiară prin administrare specială pînă la executarea și prezentarea de către administratorul special a analizei economico-financiare a tuturor indicatorilor la situația din 31.03.2020 cu formularea propunerilor privind aprobarea unei decizii potrivit art. 42² alin (13) din Legea nr.407/2006.

Contestînd hotărârea CNPF nr.17/2 din 21.04.2020, reclamantul Nicolae Diaconu, de rînd cu alți membri ai Consiliului „Klassika Asigurări” SA, a invocat că prin prelungirea termenului de administrare specială, fără a prezenta motivare clară a oportunității și necesității prelungirii administrării speciale și fără a stabili careva obiective concrete sau planificate a administrării speciale, precum și fără a determina careva termen concret al administrării speciale, i s-a lezează dreptul de proprietate (dreptul la remunerare), dreptul la muncă, dreptul la reputație profesională și aprobarea planului de remediere sau inițierea procedurii de insolabilitate/lichidare silită. Se mai afirmă că CNPF a depășit toate termenele rezonabile stabilite pentru procedura de administrare specială, inacțiunea deliberată fiind comisă atît din partea administratorului special desemnat, precum și din partea autorității emitente.

V. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Administrarea specială reprezintă un instrument legal pus la dispoziția Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru a asigura efectuarea unei supravegheri eficiente, inclusiv pentru realizarea unui complex de măsuri administrative, financiare, juridice, organizatorice avînd drept scop stabilirea condițiilor optime de conservare a valorii activelor, pentru eliminarea deficiențelor la administrarea asigurătorului (reasigurătorului) și a patrimoniului lui, la achitarea indemnizațiilor și despăgubirilor de asigurare. În decizia Curții Constituționale din 24.09.2020, Curtea observă că *„măsurile de remediere financiară a asigurătorilor, inclusiv cele reglementate prin prevederile criticate, fac parte din obligațiile Republicii Moldova de a transpune cadrul legal al Uniunii Europene în domeniul activității de asigurare și de reasigurare, asumate prin Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană. Astfel, articolul 36 din Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și*

desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare stabilește că: „Statele membre se asigură că autoritățile de supraveghere analizează și evaluează strategiile, procesele și procedurile de raportare instituite de întreprinderile de asigurare și de reasigurare în vederea respectării actelor cu putere de lege și actelor administrative adoptate în temeiul prezentei directive. [...] Autoritățile de supraveghere au competențele necesare pentru a impune întreprinderilor de asigurare și de reasigurare să remedieze punctele slabe sau deficiențele identificate în cursul procesului de supraveghere.”

Cu toate acestea, administrarea specială produce efecte juridice complexe, care impun restricții esențiale asupra activității atât companiei de asigurare, cât și a membrilor organelor de conducere. Din acest punct de vedere administrare specială reprezintă restrângerea esențială a dreptului de proprietate al persoanei juridice (dreptul de a-și administra proprie afacere, inițiativă liberă antreprenorială), dar și a drepturilor personale ale membrilor organelor de conducere, cum ar fi drepturile patrimoniale (dreptul de a primi remunerație/salariu), dar și dreptul la muncă.

Analizând prevederile Legii nr. 407/2006, se poate conchide că prevederea dată nu determină clar termenul maxim de aplicare a administrării speciale. Potrivit art. 42² al. (11) și (13) din Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări, în termen de 3 luni de la desemnare, administratorul special prezintă autorității de supraveghere un raport cu privire la situația financiară și la perspectivele financiare ale asigurătorului (reasiguratorului). În termen de 15 zile lucrătoare de la primirea raportului administratorului special, autoritatea de supraveghere poate, în funcție de circumstanțe, să hotărască următoarele: a) cu privire la oportunitatea și perioada de menținere a administrării speciale; b) cu privire la aprobarea recomandărilor înaintate, aprobarea planului propus, cu sau fără modificări; c) cu privire la intentarea procedurii de insolvență sau de lichidare silită a asigurătorului (reasiguratorului), dacă ajunge la concluzia despre imposibilitatea înlăturării circumstanțelor ce au servit drept temei pentru instituirea administrării speciale. Astfel, din termenele procedurale ce reglementează desfășurarea administrării speciale, nu se poate stabili care este durata maximă a administrării speciale, iar problema determinării duratei administrării speciale nu se reglementează nici sub aspectul unor criterii care ar trebui să fie folosite pentru a stabili termenul administrării speciale. Normele respective nu conțin nici regulile privind periodicitatea verificării de către autoritate de supraveghere a necesității și oportunității menținerii administrării speciale aflate în curs.

Astfel, autorității publice competente se acordă o marja nelimitată de apreciere privitor la durata administrării speciale, ceea ce lipsește procedură administrării speciale de claritate și previzibilitate, implicând riscul exercitării arbitrare a atribuțiilor autorității publice implicate. Având în vedere exemplul asigurătorului SA “Klassika Asigurări”, riscurile enunțate nu sunt deloc ipotetice, ci reale, or extinderea perioadei administrării speciale, restricția îndelungată a drepturilor organelor de conducere a asigurătorului, a constituit una din condiții care a stat la baza agravării stării materiale a întreprinderii. Nici în perioada iulie 2019 – aprilie 2020, nici în perioada ulterioară, administratorul special sau CNPF nu au elaborat vreun plan de redresare a activității asigurătorului, și doar au consumat activele asigurătorului, inclusiv pentru suportarea cheltuielilor administrative inutile. Or, conform prevederilor contestate administratorul special avea obligație să propună prin raport primirea unei hotărâri prevăzute de lege, inclusiv privind intentarea procedurii de insolvență față de SA “Klassika Asigurări”, însă hotărârea CNPF privind înaintarea cererii introductive a fost emisă doar în august 2020, fără a motiva care au fost acțiuni și raționamente din care administrarea specială să dureze mai mult de un an. Analizând tergiversarea perioadei de administrare specială din partea CNPF, evidențiem că în cazul primirii la timp (chiar și în aprilie 2020) a unei decizii finale, fie privind redresarea asigurătorului, fie privind inițierea insolvenței acestuia, asigurătorul putea salva de la consum inutil o parte din activele sale.

Tergiversarea dată a devenit însă critică pentru situația asigurătorului, care fiind lipsit de dreptul de a primi noile prime de asigurare conform hotărârii CNPF nr. 32/11 din 29 iulie 2019, a fost impus la suportarea cheltuielilor administrative – chirie, salarii pentru angajați, etc, inclusiv

12

pînă la octombrie 2020. CNPF în mod nemotivat a extins termenul administrării speciale din iulie a. 2019 pînă la aprilie 2020 (cînd s-a emis hotărîrea CNPF nr.17/2 din 21.04.2020, contestată în cadrul procesului judiciar în care se ridică excepție prezentă de neconstituționalitate) și astfel administrare specială s-a prelungit pînă la august 2020 (cînd a fost emisă hotărîrea CNPF nr. 37/12 din 11.08.2020 privind încetarea remedierii financiare și depunerea cererii intentarea procedurii de insolvență). Ba mai mult, prin abuzul evident de drepturile sale, administratorul special și-a prelungit exercitarea drepturilor sale după august 2020 și, însușindu-și calitatea reprezentantului debitorului la etapa observației din cadrul procesului de insolvență, a recunoscut din numele asigurătorului cererea introductivă depusă de CNPF (pe cînd organele de conducere desemnate de acționariat s-au opus intentării insolvenței, însă nu au fost admise de instanța de insolvență să reprezinte interesele SA "Klassika Asigurări").

Din punct de vedere al drepturilor personale ale petiționarului, membrului consiliului SA "Klassika Asigurări", urmează de menționat că în toată perioadă respectivă drepturile petiționarului au fost suspendate, organele de conducere nu primeau vreo remunerație, au fost limitați în dreptul la muncă, iar în finalitate – și-au pierdut funcțiile exercitate, în urma intentării insolvenței.

Situația respectivă arată că omisiunile legiuitorului privind reglementarea duratei maxime a administrării speciale au constituit cauza pentru mai multe acțiuni arbitrare săvîrșite de CNPF și administratorii speciali desemnați de aceasta. Omisiunile legislative se pot evidenția clar și din compararea prevederilor contestate cu reglementările legale comparabile privind administrarea specială în domeniul financiar-bancar, în special, conform art. 71 al. (1) al Legii Nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor, mandatul unui administrator special nu poate depăși un an. Mandatul poate fi reînnoit cu perioade de maximum un an, în cazuri excepționale, dacă Banca Națională a Moldovei, în calitate de autoritate de rezoluție, consideră că sînt, în continuare, îndeplinite condițiile de numire a unui administrator special.

Jurisprudența Curții Constituționale cunoaște mai multe exemple de recunoaștere neconstituționalității a prevederilor legale privind restricțiile în drepturile civile pe motivul lipsei proporționalității între mijloace utilizate și scopul urmărit, pe motivul necorespunderii restricțiilor standardelor constituționale privind legalitatea, inclusiv în legătură cu omisiunea reglementării duratei maxime a măsurilor restrictive aplicate. Motivînd hotărîrile adoptate, Curtea a indicat că prima teză a articolului 54 alin. (2) din Constituție prevede că exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngereri decît celor „prevăzute de lege”. Principiul legalității presupune îndeplinirea standardului calității prevederilor legale aplicabile (a se vedea HCC nr. 16 din 4 iunie 2018, § 44; HCC nr. 9 din 8 aprilie 2019, § 40; HCC nr. 16 din 9 iunie 2020, § 48, precum și deciziile Curții Europene în cazurile *Luordo v. Italia*, 17 iulie 2003, § 93; *Riener v. Bulgaria*, 23 mai 2006, § 109; *Ignatov v. Bulgaria*, 2 iulie 2009, § 32; *Gochev v. Bulgaria*, 26 noiembrie 2009, § 44; *Khlyustov v. Federația Rusă*, 11 iulie 2013, § 65). În hotărîrea Curții Constituționale nr. 21 din 4 august 2020, se reține că normele „prevăzute de lege” pe care se bazează o ingerință în drepturile fundamentale trebuie să corespundă celor patru criterii ale calității: accesibilitatea, previzibilitatea, claritatea și existența unor garanții adecvate împotriva ingerințelor arbitrare (a se vedea *Kruslin v. Franța*, 24 aprilie 1990, § 30). Condiția previzibilității legii este îndeplinită atunci când îi permite persoanei – în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată – să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită conduită (*GesturJónsson și Ragnar Halldór Hall v. Islanda*, 30 octombrie 2018, § 88; *Berardi și Mularoni v. San Marino*, 10 ianuarie 2019, § 40). Se mai reține că Curtea Europeană a stabilit în jurisprudența sa că pentru ca norma legală să îndeplinească criteriul previzibilității, ea trebuie să stabilească pentru viitor, cu suficientă precizie, condițiile în care pot fi aplicate măsurile, permițându-le persoanelor

vizate – la necesitate, prin indicii corespunzători – să-și conformeze conduita (a se vedea Battista v. Italia, 2 decembrie 2014, §38; De Tommaso v. Italia, 23 februarie 2017, §§ 106-107).

În Hotărârea nr. 17 din 10.05.2017 Curtea Constituțională a indicat că o restricție a drepturilor persoanei trebuie să fie cert reglementată, instituind termene exacte de acțiune, care nu pot să se perpetueze. Respectiv, măsura contestată contravine standardului constituțional de protecție a drepturilor și libertăților, ce impune ca limitarea acestora să se realizeze într-un cadru normativ, care, pe de o parte, să stabilească expres cazurile de limitare a acestor valori constituționale, iar, pe de altă parte, să prevadă într-un mod clar, precis și previzibil aceste cazuri.

VI. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Reieșind din cele relevate, în temeiul art.135 alin.(1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, -

SOLICIT:

1. Admiterea prezentei sesizări;
2. Exercițarea controlului constituționalității asupra dispozițiilor Legii nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări referitoare la omisiunea de a reglementa durata maximă a administrării speciale, prin prisma art.1, 4, 8, 23, 46, 48, 54 din Constituția Republicii Moldova, pe motivul necorespunderii standardului constituțional privind legalitatea restrîngerilor drepturilor și proporționalitatea restrîngerii scopului urmărit.
3. Declararea neconstituțională a dispozițiilor Legii nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări referitoare la omisiunea de a reglementa durata maximă a administrării speciale, prin prisma art.1, 4, 8, 23, 46, 48, 54 din Constituția Republicii Moldova, pe motivul necorespunderii standardului constituțional privind legalitatea restrîngerilor drepturilor și proporționalitatea restrîngerii scopului urmărit.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

- Hotărârea CNPF nr. 32/11 din 29 iulie 2019 privind instituirea administrării speciale;
- Hotărârea CNPF nr.17/2 din 21.04.2020 privind menținerea administrării speciale;
- Hotărârea CNPF nr. 37/12 din 11 august 2020 privind înaintarea cererii introductive față de CA „Klassika Asigurări” SA.

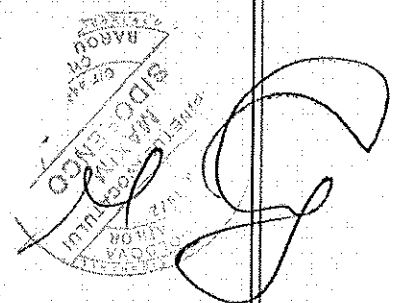
VIII- DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Loculmun. Chișinău.....

Data19.09.2023.....

Adresă

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Igor Barbacaru)
Dosarul nr. 3a-192/23
2-19189882-02-3a-08022023

ÎNCHEIERE

08 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Veronica Negru
Ina Dutca și Ecaterina Palanciuc

examinând în procedură scrisă, apelul depus de către Liubovi Yudina și Nicolae Diaconu împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 octombrie 2022, prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Liubovi Yudina, Stanislav Moraru, Denis Ulanov și Nicolae Diaconu împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, persoană terță CA „Klassika Asigurări” SA, cu privire la anularea parțială a actului administrativ individual defavorabil, precum și acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru și Denis Ulanov împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, persoană terță CA „Klassika Asigurări”, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

c o n s t a t ă :

În data de 28 noiembrie 2019, Liubovi Yudina, Stanislav Moraru, Denis Ulanov și Nicolae Diaconu, au înaintat acțiune în instanța de contencios administrativ ce ulterior la 13 octombrie 2020, a fost concretizată împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, persoană terță CA „Klassika Asigurări” SA, privind anularea hotărârii nr. 43/2 din 19.09.2019 prin care s-a hotărât constatarea nevalabilității aprobărilor acordate persoanelor cu funcție de răspundere ale CA „Klassika Asigurări” SA prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 4/4/2019 și înscrierea Protocolară a Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 56/7/2017, cu avizele corespunzătoare eliberate.

În data de 30 iunie 2020, Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru și Denis Ulanov, au înaintat acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, persoană terță CA „Klassika Asigurări” SA, privind anularea pct. 2 și pct. 3 din hotărârea nr. 17/2 din 21.04.2020 privind menținerea administrării speciale față de CA „Klassika Asigurări” SA.

Prin încheierea Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 07 februarie 2022, *s-a conexat* cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru și Denis Ulanov împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, persoană terță CA „Klassika Asigurări” SA, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, *la cauza* de contencios administrativ înaintată de către Liubovi Yudina, Stanislav Moraru, Denis Ulanov și Nicolae Diaconu împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, persoană terță CA „Klassika Asigurări” SA, cu privire la anularea parțială a actului administrativ individual defavorabil.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 octombrie 2022, s-au respins acțiunile ca neîntemeiate.

72

În data de 10 noiembrie 2022, Liubovi Yudina și Nicolae Diaconu, au depus apel motivat, ce în data de 16 februarie 2023 a fost suplinit, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunilor.

În data de 19 septembrie 2023, Nicolae Diaconu prin intermediul avocatului Maxim Sidorencu, a înaintat cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității dispozițiilor Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurări referitoare la omisiunea de a reglementa durata maximă a administrării speciale.

Întru susținerea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, Nicolae Diaconu prin intermediul avocatului Maxim Sidorencu, a relatat că, urmează a fi ridicată excepția de neconstituționalitate asupra dispozițiilor Legii nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări referitoare la omisiunea de a reglementa durata maximă a administrării speciale, prin prisma art.1, 4, 8, 23, 46, 48, 54 din Constituția Republicii Moldova, pe motivul necorespunderii prevederilor Legii nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 standardului constituțional privind legalitatea restrângerilor drepturilor și proporționalitatea restrângerii scopului urmărit. Or, Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări, aplicată la emiterea actului administrativ contestat - hotărârea Comisiei Naționale a Pieții Financiare nr. 17/2 din 21.04.2020, nu a avut nicio dispoziție privitor la termenul maxim de durată a administrării speciale. Iar astfel, autoritățile publice competente i se acorda o marjă nelimitată de apreciere privitor la durata administrării speciale, ceea ce a lipsit procedura administrării speciale de claritate și previzibilitate, implicând riscul exercitării arbitrare a atribuțiilor autorității publice implicate.

Prin urmare, notează Nicolae Diaconu prin intermediul avocatului Maxim Sidorencu, că având în vedere exemplul asiguratorului SA "Klassika Asigurări" SA, riscurile enunțate nu sunt deloc ipotetice, ci reale, or extinderea perioadei administrării speciale, restricția îndelungată a drepturilor organelor de conducere a asiguratorului, a constituit una din condiții care a stat la baza înrăutățirii activității întreprinderii, și până la urmă, falimentarea acesteia.

Mai mult ca atât, Comisia Națională a Pieții Financiare în mod nemotivat a extins termenul administrării speciale din iulie anul 2019 până în aprilie 2020 (când s-a emis hotărârea Comisiei Naționale a Pieții Financiare nr. 17/2 din 21.04.2020, contestată în cadrul prezentului proces judiciar), și astfel administrarea specială s-a prelungit până în august 2020 (când a fost emisă hotărârea Comisiei Naționale a Pieții Financiare nr. 37/12 din 11.08.2020 privind încetarea remedierii financiare și depunerea cererii intentarea procedurii de insolvabilitate).

Totodată, indică Nicolae Diaconu prin intermediul avocatului Maxim Sidorencu, că din punct de vedere al drepturilor personale ale petiționarului, membrului consiliului SA "Klassika Asigurări" SA, în toată perioada respectivă i-au fost suspendate drepturile, iar organele de conducere nu primeau vreo remunerație, fiind limitați în dreptul la muncă, deci și-au pierdut funcțiile exercitate, în urma intentării insolvabilității.

În acest context, menționează Nicolae Diaconu prin intermediul avocatului Maxim Sidorencu, că Jurisprudența Curții Constituționale cunoaște mai multe exemple de recunoașterea neconstituționalității a prevederilor legale privind restricțiile în drepturile civile pe motivul lipsei proporționalității între mijloace utilizate și scopul urmărit, pe motivul necorespunderii restricțiilor standardelor constituționale privind legalitatea, inclusiv în legătură cu omisiunea reglementării duratei maxime a măsurilor restrictive aplicate. Iar în Hotărârea nr. 17 din 10.05.2017 Curtea Constituțională a indicat că o restricție a drepturilor persoanei trebuie să fie cert reglementată, instituind termene exacte de acțiune, care nu pot să se perpetueze. Respectiv, măsura contestată contravine

23

standardului constituțional de protecție a drepturilor și libertăților, ce impune ca limitarea acestora să se realizeze într-un cadru normativ, care, pe de o parte, să stabilească expres cazurile de limitare a acestor valori constituționale, iar, pe de altă parte, să prevadă într-un mod clar, precis și previzibil aceste cazuri.

Prin urmare, consideră și invocă Nicolae Diaconu prin intermediul avocatului Maxim Sidorencu, că din motivele menționate, precum și din alte motive indicate în textul sesizării anexate, prevederile Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurări referitoare la omisiunea de a reglementa durata maximă a administrării speciale, sunt neconstituționale. Or, prevederile contestate - Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări, urmează a fi aplicate în cadrul prezentei cauze, iar problema depășirii termenului rezonabil al procedurii de administrare specială a fost invocată în acțiunea înaintată în judecată, iar astfel, problema omisiunii de a reglementa durata maximă a administrării speciale ține de fondul cauzei.

Comisia Națională a Pieței Financiare, fiind notificată despre cererea depusă de către Nicolae Diaconu prin intermediul avocatului Maxim Sidorencu, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității dispozițiilor Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurări referitoare la omisiunea de a reglementa durata maximă a administrării speciale, prin referința depusă în data de 17 octombrie 2023, a solicitat respingerea acesteia. Invocând că, cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate este abuzivă și declarative, care relevă în același timp exercitarea cu rea credință de către reclamant a drepturilor sale procedurale, astfel, fiind pasibilă respingerii, întrucât nu întrunește condițiile stabilite la art. 12¹ din Codul de Procedură Civilă.

Totodată, notează Comisia, că Codul Jurisdicției Constituționale, stabilește că o sesizare repetată nu se admite în cazul în care Curtea Constituțională a pronunțat o decizie privitor la un act normativ (parțial ori în ansamblu) (art. 42 alin. (1)).

Astfel, comunică Comisia, că este certă respingerea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate din 19.09.2023, or aceasta nu întrunește condițiile (cumulativ) stabilite la art. 12¹ din Codul de Procedură Civilă.

Mai mult ca atât, cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate este semnată de către o persoană neîmputernicită, ori la materialele dosarului nu se găsesc împuternicirile care să acorde dreptul de reprezentare a apelantului Nicolae Diaconu, de către Maxim Sidorencu.

În aceeași ordine de idei, relatează Comisia, că examinând cererea înaintată, prin prisma lit. c) și d) de la art. 12¹ din Codul de Procedură Civilă, este cert că nici la acest capitol aceasta nu satisface condițiile stabilite, or Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 17/2/2020 (obiectul litigiului) vizează activitatea CA „Klassika Asigurări” SA, și nicidecum reclamantul Nicolae Diaconu. Iar prin urmare, aplicabilitatea prevederilor art. 42² din Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări, în raport cu drepturile și interesele reclamantului, reieșind inclusive din argumentele susținute în cerere precum că, drepturile petiționarului au fost suspendate, organele de conducere nu primeau vreo remunerație, și-au pierdut funcțiile, pot fi invocate doar în partea alin. (6) și (7) din art. 42², fapt ce denotă aplicabilitatea parțială. Or, în acest sens, suspendarea drepturilor și obligațiilor organelor de conducere ale asiguratorului este reglementată la art. 42² alin. (6) și (7) din Legea nr. 407/2006, aferent constituționalității acestora Curtea Constituțională s-a pronunțat prin decizia nr. 103 din 24.09.2020 la sesizarea avocatului Maxim Sidorencu.

Totodată, reține Comisia, că o cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate a fost depusă în prezenta acțiune, în data de 04.02.2021, formulată de Maxim Sidorencu în interesele lui Nicolae Diaconu, prin care a fost solicitată declararea neconstituționalității

prevederilor art. 42² din Legea cu privire la asigurări nr. 407/2006, asupra căreia instanța de fond s-a expus prin act judecătoresc, care în conformitate cu art. 12¹ din Codul de Procedură Civilă, care este susceptibilă de atac odată cu fondul cauzei. Or, prin cererea de apel din 10.11.2022 (pct. 2), semnată de reprezentantul Maxim Sidorencu, se contestă inclusiv respingerea de către instanța de fond a cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate. Iar astfel, controlul hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 11.10.2022 realizat de instanța de apel, implică expunerea și asupra respingerii cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate de către instanța de fond.

În ședința de judecată în instanța de apel din 20.09.2023, reprezentantul apelanților, Liubovi Yudina și Nicolae Diaconu, avocatul Maxim Sidorencu, a pledat pentru admiterea cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității dispozițiilor Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurări referitoare la omisiunea de a reglementa durata maximă a administrării speciale.

În ședința de judecată în instanța de apel din 20.09.2023, reprezentantul intimatului, Comisia Națională a Pieței Financiare, Ina Botnari, a solicitat acordarea unui termen pentru a se expune cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității dispozițiilor Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurări referitoare la omisiunea de a reglementa durata maximă a administrării speciale, depunând ulterior în data de 17.10.2023 referință.

Intimații, Stanislav Moraru și Denis Ulanov, precum și persoana terță, CA „Klassika Asigurări” SA, deși au fost legal citați pentru ședința de judecată în instanța de apel din 20.09.2023, nu s-au prezentat. Fiind notificați despre cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității dispozițiilor Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006, referință n-au depus.

Audiind participanții prezenți la proces, studiind materialele dosarului, analizând argumentele întru susținerea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, consideră că cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, urmează a fi admisă din următoarele considerente.

La 19 iulie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Codul administrativ, act legislativ publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 17 august 2018, nr.309-320.

Art. 257 alin. (1) Codul administrativ, prevede că, actul legislativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art.12¹ al.(1) și al.(2) CPC, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție;

- excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

- *prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;*

- nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, având ca obiect prevederile contestate.

Conform art.135 al.(1) lit. a) din Constituție, Curtea Constituțională, exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Conform art. 1 alin. (3) din Constituție, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Conform art.4 din Constituție, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Conform art. 8 din Constituție, Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional. Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

Art. 23 din Constituție, prevede că, fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică. Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Conform art. 46 din Constituție, dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sînt garantate.

Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

Averea dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.

Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.

Art. 48 din Constituție, prevede că, familia constituie elementul natural și fundamental al societății și are dreptul la ocrotire din partea societății și a statului. Familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între bărbat și femeie, pe egalitatea lor în drepturi și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor. Condițiile de încheiere, de desfacere și de nulitate a căsătoriei se stabilesc prin lege. Copiii sînt obligați să aibă grijă de părinți și să le acorde ajutor.

Conform art.54 din Constituție, în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngereri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt

96

necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidentiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24. Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, reține că, conform normelor de drept enunțate, sesizarea Curții Constituționale este admisibilă numai în cazul în care actul administrativ este aplicat sau urmează a fi aplicat, în cauza concretă pe care o examinează.

Din materialele cauzei completul judiciar reține că, obiectul contenciosului administrativ este hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 43/2 din 19.09.2019 „Cu privire la rezultatele controlului tehnic în cadrul CA „Klassika Asigurări” SA”, precum și pct. 2 și 3 din hotărârea nr. 17/2 din 21.04.2020 „Cu privire la raportul administratorului special al CA „Klassika Asigurări” SA”, fiind emise și în temeiul Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurări.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, reține că prin cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate s-a invocat neconstituționalitatea dispozițiilor Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurări referitoare la omisiunea de a reglementa durata maximă a administrării speciale, prin prisma art. art. 1, 4, 8, 23, 46, 48, 54 din Constituția Republicii Moldova.

Conform art.6 al. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Conform art.13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

În această ordine de idei, apelantul susține că, Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări, aplicată la emiterea actului administrativ contestat - hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 17/2 din 21.04.2020, nu a avut nicio dispoziție privitor la termenul maxim de durată a administrării speciale. Iar astfel, autorității publice competente i s-a acorda o marjă nelimitată de apreciere privitor la durata administrării speciale, ceea ce a lipsit procedura administrării speciale de claritate și previzibilitate, implicând riscul exercitării arbitrare a atribuțiilor autorității publice implicate. Motiv din care se atestă că, a fost adoptată nu în corespundere cu scopurile urmărite de prevederilor art. art. 1, 4, 8, 23, 46, 48, 54 din Constituția Republicii Moldova.

Analizând argumentele și solicitările indicate în cererea depusă de către Nicolae Diaconu prin intermediul avocatului Maxim Sidorenco, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în fața Curții Constituționale în vederea declarării neconstituțională a dispozițiilor Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurări referitoare la omisiunea de a reglementa durata maximă a administrării speciale, prin prisma art. art. 1, 4, 8, 23, 46, 48, 54 din Constituția Republicii Moldova, verificând întrunirea condițiilor invocate în art.12¹ alin.(2) CPC în cererea înaintată de către Nicolae Diaconu prin intermediul avocatului Maxim Sidorenco, în cadrul examinării apelului depus de către

27

Liubovi Yudina și Nicolae Diaconu împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 octombrie 2022, prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Liubovi Yudina, Stanislav Moraru, Denis Ulanov și Nicolae Diaconu împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, persoană terță CA „Klassika Asigurări” SA, cu privire la anularea parțială a actului administrativ individual defavorabil, precum și acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru și Denis Ulanov împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, persoană terță CA „Klassika Asigurări”, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, stabilește că cererea întrunește condițiile menționate și urmează a fi admisă cu expedierea în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova a sesizării lui Nicolae Diaconu prin intermediul avocatului Maxim Sidorenco, privind excepția de neconstituționalitate întru verificarea constituționalității dispozițiilor Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurări referitoare la omisiunea de a reglementa durata maximă a administrării speciale, prin prisma art. art. 1, 4, 8, 23, 46, 48, 54 din Constituția Republicii Moldova.

Cu referire la argumentul intimatului privind depunerea cererii în lipsa împuternicirilor, Completul judiciar relevă că, argumentul dat este unul declarativ, fiind combătut prin mandatul din 17.11.2020 eliberat pe numele lui Sudorenco Maxim, anexat la materialele cauzei nr.3-1475/2020 (f.d.97), semnat de către Diaconu Nicolae cu menționarea împuternicirilor prevăzute de art.81 CPC pe verso mandatului.

În conformitate cu prevederile art.12¹ al.(3) CPC, art.230 Cod Administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d i s p u n e:

Se admite cererea lui Nicolae Diaconu, privind excepția de neconstituționalitate întru verificarea constituționalității dispozițiilor Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurări referitoare la omisiunea de a reglementa durata maximă a administrării speciale, prin prisma art. art. 1, 4, 8, 23, 46, 48, 54 din Constituția Republicii Moldova.

Se expediază în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea formulată de către Nicolae Diaconu, privind excepția de neconstituționalitate întru verificarea constituționalității dispozițiilor Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurări referitoare la omisiunea de a reglementa durata maximă a administrării speciale, prin prisma art. art. 1, 4, 8, 23, 46, 48, 54 din Constituția Republicii Moldova.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecător

Judecător

Veronica Negru

Ina Dutca

Ecaterina Palanciuc

Copia corespunde originalului
Judecator Palanciuc Ecaterina

